

Källkritik på nätet

Arbete och diskussion utifrån "Hur vet du det" åk 2 - 6

Fejkade sidor

Se avsnitt 1 *Vilka sidor kan du lita på* (8 min). Diskutera och för anteckningar:

- Jenny låtsas att hon får en massa meddelanden och likes. Varför tror du att hon gör det?
- Är det någon skillnad på att få negativ eller positiv respons på sina inlägg?
- Vad är en källa och varför är det viktigt att veta vilken källa en uppgift kommer ifrån?
- Arbeta tillsammans med en kompis och rita eller skriv en förklaring av skillnaden mellan en förstahands- och en andrahandskälla.

Fejkade sidor

Arbeta vidare i smågrupper:

- Skriv ner de fem superfrågorna och berätta hur de funkar.
- Bestäm ett ämne som ni vill ta reda på mer om (t.ex. något djur, någon person eller någon plats). Skriv ner tre frågor som ni vill ha svar på. Bestäm en källa som ni vill använda för att få svar på frågorna (t.ex. lärobok, URskola mm). Redovisa era svar i tvärgrupper. Jämför och se om svaren skiljer sig åt? Var det svårt att hitta svar? Vilka källor verkade lättast att använda?
- Diskutera i klassen hur man kan träna sig på att känna igen en bra källa och söka trovärdiga källor.

Så googlar du

Se avsnitt 2 "Så googlar du" (8min). Dela sedan upp klassen i diskussionsgrupper.

- *Jenny pratar om "grävande reportage"- Vad är det?*
- Jenny säger att hon ska ta reda på sanningen, men vad är sanning?
- Ge exempel på hur något kan vara fakta eller åsikt (det regnar ute/det är ett fruktansvärt dåligt väder ute).
- Beskriv i era grupper en del av skolgården, utifrån:
  - a) fakta
  - b) åsikt.Diskutera sedan i helklass vad ni skrivit och hur ni tänkt.
- Jenny får tipset att googla, men hon är inte så bra på det. Brukar du söka på nätet? Hur gör du? Vad brukar du söka efter?

Sanningar och rykten

Se avsnitt 3 "sanningar och rykten" (8 min).

Uppgift: Kan ni skilja på fejk och verklighet?

- Vilken är den värsta, mest otroliga, fantastiska, konstiga historia som du har hört? Är den sann? Hur vet du det?
- Kan bilder vara falska? Bildsök och diskutera hur ni använder bilder. Hur får man använda bilder?
- Hur avgör du om något är sant eller falskt? Gör en "så kollar vi om det är sant eller falskt"lista i klassen.
- Bildsök tillsammans. Hur använder ni bilder? Ta tillsammans reda på hur man får använda bilder som någon annan har tagit och har lagt upp på nätet.

Reklam

Se avsnitt 4 "Reklam" (ca 8 min). Dela sedan upp klassen i diskussionsgrupper.

- Vad tänker ni när ni hör ordet reklam? Lyft något från varje grupp och skriv upp på tavlan.
- Jenny blir väldigt glad när hon får hundmat. Har du någon gång fått något som du tror är reklam? Varför tror du att du fick de sakerna?
- Hundmatsföretaget vill att Jenny berättar om dem i sin Blogg. Varför? Har du sett, hört eller läst reklam i en Vlogg, blogg, film eller program?
- Varje dag möter du en massa reklam eller reklambudskap. Har du sett något idag som är reklam?
- Vad är produktplacering? Vad finns det för regler och lagar kring reklam?

När du själv är en källa

Se avsnitt 5 "När du själv är en källa" (ca 8 min). Dela sedan upp klassen i diskussionsgrupper.

- Jenny tar någon annans bild och text och använder den på sin vlogg. Kjell stoppar henne och börjar snacka om "upphovsrätten". Vet du vad som gäller när du hämtar bilder och text från nätet?
- Rita en serie tillsammans med en klasskamrat. Välj att antingen visa vad man får göra med andras texter, bilder och filmer eller vad man inte får göra.
- Vad tror du det är som gör att vovve-vloggen helt plötsligt får en massa tittare? Kom på tre saker som Jenny har lärt sig under programserien och som hon skulle kunna ge som tips till någon annan som vill starta en vlogg.